

Bijzondere tandheelkunde online

Onder bijzondere tandheelkunde wordt verstaan de tandheelkundige zorg aan bijzondere patiëntengroepen die door de moeilijkheidsgraad van de verrichtingen of bepaalde omstandigheden redelijkerwijs niet door de huistandarts kan worden verleend. In Nederland is de bijzondere tandheelkunde bij wet geregeld en moet aan een aantal voorwaarden voldoen. In deze bijdrage wordt de Regeling bijzondere tandheelkunde toegelicht en worden de websites besproken van een aantal behandelcentra dat deze bijzondere patiëntengroepen behandelt.

Bijzondere tandheelkunde: een multidisciplinaire aanpak

In Nederland wordt onder het begrip bijzondere tandheelkunde een aantal categorieën patiënten verstaan die in het algemeen niet door de huistandarts worden behandeld. Bijvoorbeeld patiënten met een ernstige lichamelijke of geestelijke handicap en/of die opgenomen zijn in een verzorgingshuis of langdurig in een psychiatrische inrichting verblijven. Ook patiënten die ‘tandheelkundig gehandicapt’ zijn, kunnen een beroep doen op de regeling voor bijzondere tandheelkunde. Over het algemeen gaat het om een aangeboren of verworven tandheelkundige afwijking die leidt tot een ernstige functiestoornis van het kauwstelsel, samengevat onder de term maxillofaciale prothetiek (MFP), met daaronder begrepen de moeilijke prothese. Onder deze categorie vallen ook oligodontie, verschillende vormen van schisis en uitgebreide defecten aan mond, kaak of het aangezicht na trauma of na een voorgaande chirurgische behandeling, zoals in de oncologie. Problemen gerelateerd aan het kaakgewricht en ondefinieerbare pijnen in het aangezicht vallen onder het begrip temporomandibulaire dysfunctie (door bijzondere tandheelkunde genoemd CMD – craniomandibulaire dysfunctie). De tandheelkundige zorg voor lichamelijk en geestelijk gehandicapte volwassenen en kinderen en de behandeling van extreem angstige patiënten hebben eveneens een eigen plaats gevonden in de bijzondere tandheelkunde. Ook wel omschreven als angst- en gehandicaptenzorg (A&G). Aan elk van deze afwijkingen zijn voorwaarden verbonden om in aanmerking te kunnen komen voor behandeling en vergoeding. Dit is vastgelegd door het College voor Zorgverzekeringen in de Uniforme regeling van Zorgverzekeraars Nederland. Door de stelselwijziging in de zorg die per 1 januari 2006 is ingegaan, vallen deze regelingen in het algemeen onder de basispolis.

Behalve de formele regelgeving omtrent de aard van de afwijkingen, zoals hierboven aangegeven, gelden er aparte criteria voor de instellingen voor bijzondere tandheelkunde. Het gaat hierbij om een multidisciplinaire aanpak van tandartsen met specifieke vaardigheden, specialisten, psychologen, mondhygiënist, fysio-

therapeuten en andere aanvullende zorg, zodat van een ziekenhuissetting kan worden gesproken. De meeste behandelcentra voor bijzondere tandheelkunde werken dan ook samen met een universitair medisch centrum of algemeen ziekenhuis.

Om aanspraak te kunnen maken op deze bijzondere tandheelkunde dient de patiënt aan bepaalde regels te voldoen. De tandarts zal eerst een omschrijving van de handicap en een tandheelkundig behandelplan moeten overleggen aan de adviserende tandarts van de zorgverzekeraar. Deze adviseur beslist of de voorgestelde behandeling onder de *Regeling bijzondere tandheelkunde* valt alvorens tot behandeling kan worden overgegaan. Het merendeel van deze bijzondere tandheelkundige zorg wordt onder de regeling vergoed, maar meestal wordt ook van de patiënt een geldelijke bijdrage gevraagd.

Centra voor bijzondere tandheelkunde

Gezien de moeilijkheidsgraad en de multidisciplinaire aanpak vindt behandeling in een gespecialiseerd centrum plaats waar

Voorbeeld van een MFP-behandeling in de SBT in Amsterdam op haar website.

Voorbeelden van MFP-behandelingen in het CBT van het Haga Ziekenhuis.

Logo van de website
Mondzorg van het College
voor Zorgverzekeringen.

gebruik kan worden gemaakt van de expertise en faciliteiten van een universitair medisch centrum of algemeen ziekenhuis.

Een voorbeeld is de Stichting voor Bijzondere Tandheelkunde (SBT) die in 1989 is opgericht. De SBT is een onafhankelijke organisatie die een behandelcentrum beheert in het gebouw van het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam. Met het adres www.stibt.nl komt men op de homepage, waarop kort en bondig wordt weergegeven wat de indeling in MFP-, CMD- en A&G-patiënten inhoudt. Door links deze verwijzingen aan te klikken, krijgt men in tekst en beeld voorbeelden te zien van de behandelmogelijkheden. Ook in dit hoofdmenu een verwijzing, genaamd 'DATA', waar uitgebreidere informatie wordt gegeven over de behandelingen, door wie men wordt behandeld, aan welke voorwaarden de patiënten moeten voldoen en hoe de financiële afwikkeling plaatsvindt. De website geeft een beknopt, maar overzichtelijke weergave van wat onder bijzondere tandheelkunde wordt verstaan.

Illustratie en
logo op de
website van de
VBTGG.

Ook het Universitair Medisch Centrum Sint Radboud in Nijmegen heeft een centrum voor bijzondere tandheelkunde. Op de website van de afdeling tandheelkunde in het gedeelte voor de 'professional' is een verwijzing te vinden naar dit centrum.

Door de structuur van deze website is het adres tamelijk gecompliceerd en luidt: www.umcn.nl/professional/afdelingen/tandheelkunde/ik_wil_een_pati_nt_doorverwijzen/centrum_voor_bijzondere_tandheelkunde. Op deze website worden de regels en de voorwaarden van verwijzing voor patiënten naar een centrum voor bijzondere tandheelkunde duidelijk uit de doeken gedaan, bovendien is een model van een standaardverwijsbrief ter plekke te downloaden. Tevens vindt men hier een link naar de website van het College voor Zorgverzekeringen over de mondzorg: www.mondzorg.nl. Deze website wordt op het moment van schrijven geactualiseerd voor de nieuwe zorgverzekeringswet en zal te zijner tijd alle gegevens bevatten over de tandheelkundige zorg.

In het Universitair Medisch Centrum Groningen is de bijzondere tandheelkunde in de zogenoemde disciplinegroep Mondziekten, Kaakchirurgie en Bijzondere Tandheelkunde ondergebracht. Onderaan de webpagina van het specialisme kaakchirurgie (www.umcg.nl/azg/nl/patienten/5031/54269) staat een verwijzing naar deze bijzondere discipline.

Een aparte vermelding verdient De Jellinek kliniek (www.jellinek.nl/hulp/content.php?i=27) te Amsterdam waar bijzondere tandheelkunde in het kader van de verslavingsproblematiek wordt aangeboden. Deze kliniek behandelt uitsluitend patiënten die door een instelling in de verslavingszorg zijn verwezen.

Op de website van de Vereniging tot Bevordering der Tandheelkundige Gezondheidszorg voor Gehandicapten (VBTGG) zijn zeer lezenswaardige nieuwsbrieven en artikelen te

vinden met informatie over de tandheelkundige zorg voor gehandicapten. Het webadres van de vereniging is <http://vbtgg.nwstrm.nl/vbtggframe3.htm>.

De website waarop informatie over de hele materie van behandelen tot verzekeringszaken goed en overzichtelijk bij elkaar staat, is die van de sectie Bijzondere Tandheelkunde van het Haga Ziekenhuis te Den Haag. Het webadres hiervan is: www.hagaziekenhuis.nl/pages/patienten/afdelingen/tandheelkunde/bt/index.php. Bij het openen van de website staat de informatie centraal, en het hoofdmenu links. Door in het menu de verwijzing 'Algemeen' te openen, krijgt men een indruk van wat dit centrum te bieden heeft. Daaruit blijkt dat het centrum over 2 afdelingen beschikt: de afdeling Maxillofaciale Prothetiek (MFP) en de afdeling Angstbegeleiding, Gehandicaptenzorg en de Behandeling van de Medisch Gecompromitteerde Patiënt (A&G). Door op de afkortingen te klikken, krijgt men bovendien gedetailleerde informatie over de behandelingen. Door in het menu 'aanmelden' te openen, wordt de hele procedure van aanvraag tot behandelen uitvoerig beschreven. Het menu-onderdeel 'geldzaken' geeft uitleg over de landelijke regelgeving, kosten van behandeling, vergoeding van de zorgverzekeraar en eigen bijdrage van de patiënt. Op de homepage en in het menu onder 'index' staan drie richtlijnen: CMD, Erosie en Psychologische zorg bij de BT. Deze richtlijnen bevatten criteria voor de verwijzing en de selectie van patiënten die in aanmerking kunnen komen voor behandeling in het kader van de bijzondere tandheelkunde.

Concluderend kan worden gesteld dat deze websites waardevolle informatie bevatten voor algemeen practici die zich op de hoogte willen stellen van de merites van dit onderwerp.

Summary

Special dental care on line

Special dental care is dental care for patients who are difficult to treat in a general dental practice because of difficult circumstances. In the Netherlands, special dental care is arranged by law and has to fulfil some conditions. Special dental care is provided in special dental care clinics, mostly situated in hospitals. Patients are treated by a multidisciplinary team. In this article, websites of some special care clinics are described.

Bron

S.L. Liem, redacteur internet/webmaster.ntvt.nl
bliemsl@xs4all.nl